

KATEHETSKA OLIMPIJADA

Ob 100-letnici rojstva msgr. dr. Jožefa Smeja
mariborskega pomožnega škofa emeritusa

ZA MARIBORSKO METROPOLIJO

Škofije: Murska Sobota, Maribor, Celje

15. februarja 2022 smo obhajali 100-letnico rojstva škofa dr. Jožefa Smeja, ki je kot duhovnik in škof, kot pisatelj, prevajalec, zgodovinar in znanstvenik globoko zaznamoval prostor in čas, v katerem je živel. Ob tej obletnici je pripravljena Katehetska olimpijada.

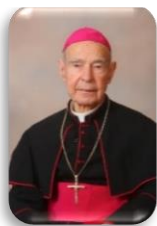
Kdo lahko sodeluje na Katehetski olimpijadi?

- katehiziranci vseh župnij mariborske metropolije (iz škofij Murska Sobota, Maribor in Celje);
- iz posamezne župnije lahko sodeluje več skupin katehizirancev;
- skupino sestavljajo trije katehiziranci od 4. do 9. razreda;

Potek

- **prijava** katehetskih skupin do 15. marca 2022;
- predtekmovanje po posameznih škofijah (po veliki noči; točni datumi predtekmovanja bodo objavljeni po zaključku prijav); predtekmovanje bo potekalo v eni izmed župnij v posamezne škofije (glede na število prijavljenih skupin in prostor); potekalo bo v pisni obliki;
- tri najboljše skupine iz posamezne škofije se bodo pomerile v velikem finalu (konec maja oziroma v mesecu juniju; v Bogojini);
- po velikem finalu zaključna zahvalna sv. maša v župnijski cerkvi Gospodovega vnebohoda v Bogojini; po sv. maši molitev na grobu škofa Smeja.

Omenjene dejavnosti se bodo izvajale glede na epidemiološke razmere. Pri vseh dejavnostih bomo upoštevali priporočila in navodila za preprečevanje širjenja koronavirusa.

Škofija Murska Sobota
Škofija Celje
Nadškofija Maribor

PRIJAVNICA NA KATEHETSKO OLIMPIJADO

ob 100-letnici rojstva mariborskega upokojenega škofa msgr. Jožefa Smeja

ŽUPNIJA: _____

(NAD)ŠKOFIJA: _____

NASLOV: _____

SKUPINA

(Vpišite ime, priimek in razred katehizirancev, ki sestavljajo skupino.)

1

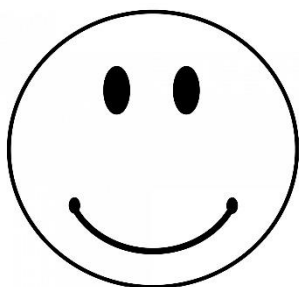
2

3

KONTAKTNA OSEBA

(Vpišite ime, priimek, telefon in elektronski naslov kontaktne osebe.)

Ime in priimek: _____

Telefon: _____

Elektronski naslov:

Podpis: _____

Izpolnjeno prijavnico pošljite na naslov: **Simon Štihec, Dobrovnik 12, 9223 Dobrovnik** ali pa po elektronski pošti: simon.stihec@gmail.com do **15. marca 2022!**

VPRAŠANJA ZA PRIPRAVO NA TEKMOVANJE

OTROŠTVO

1. Kdaj (dan, mesec in leto) in kje je bil rojen Jožef Smej?
Jožef Smej je bil rojen 15. februarja 1922 v Bogojini kot drugi od treh otrok.
2. Kako je bilo ime staršem Jožefa Smeja?
Očetu je bilo ime Jožef, materi pa Ana.
3. Kdaj in kje je bil krščen Jožef Smej?
Krščen je bil 16. februarja 1922 v stari župnijski cerkvi Gospodovega vnebohoda v Bogojini.
4. Kdo je krstil Jožefa Smeja?
Krstil ga je domači župnik Ivan Baša.
5. Kdaj je Jožef Smej pristopil k sv. obhajilu in prejel sv. birmo?
K prvemu sv. obhajilu je pristopil leta 1930 v drugem razredu osnovne šole. Isto leto je prejel tudi zakrament sv. birme.
6. Kje je Jožef Smej obiskoval osnovno šolo?
Osnovno šolo je obiskoval v domači vasi v Bogojini.

DIJAK

7. Kje je Jožef Smej nadaljeval šolanje po končanem četrtem razredu osnovne šole?
Šolanje je nadaljeval na državni realni gimnaziji Kneza Koclja v Murski Soboti.
8. Kje v Murski Soboti je Jožef Smej kot dijak stanoval prva štiri leta?
Kot dijak je prva štiri leta stanoval v Martinišču, takratnem salezijanskem domu.
9. Kje je Jožef Smej kot dijak stanoval zadnja štiri leta?
Zadnja štiri leta se je vozil od doma s kolesom. V zimskih mesecih pa je stanoval pri raznih družinah v Murski Soboti.
10. Katerega leta je Jožef Smej opravil maturo?
Maturo je opravil leta 1940.

ŠTUDENT

11. Kje je po maturi Jožef Smej nadaljeval študij?
Po maturi je študij nadaljeval na Medicinski fakulteti v Ljubljani. Že po nekaj mesecih pa se je prepisal na Visoko bogoslovno šolo v Maribor.
12. Kje je zapisal, da bo po maturi študiral medicino?
Zapisal je v Izvestje, ki je bilo glasilo gimnazije Kneza Koclja.

13. Na čigavo spodbudo je prekinil študij medicine in se vpisal v mariborsko bogoslovje?

Na spodbudo svojega bratranca Ivana Pucka, ki je bil takrat študent drugega letnika mariborskega bogoslovja.

14. V katerem mestu je vstopil v bogoslovje in kdaj?

V bogoslovje je vstopil v Mariboru, in sicer 26. oktobra 1940.

15. Kje je nadaljeval študij bogoslovja in zakaj?

Študij je nadaljeval v Sombotelu na Madžarskem, ker je bilo zaradi 2. svetovne vojne bogoslovje v Mariboru aprila 1941 razpuščeno.

16. Koliko prekmurskih bogoslovcev je bilo sprejetih v sombotelsko bogoslovje?

V sombotelsko bogoslovje je bilo sprejetih še štirinajst prekmurskih bogoslovcev.

17. Katere častne službe so mu v času študija kot bogoslovcu v sombotelskem bogoslovju ponujali predstojniki?

Zaupali in ponujali so mu razne častne službe: službo bolničarja bogoslovcev, službo duhovnega voditelja prvoletnikov, službo glavnega voditelja vseh bogoslovcev.

18. Kdaj (dan, mesec in leto) in kdo ga je posvetil v diakona?

V diakona je bil posvečen 11. junija 1944. Posvetil ga je takratni sombotelski škof Sándor Kovács.

MAŠNIK

19. Kdaj (dan, mesec in leto) je bil posvečen v duhovnika?

V duhovnika je bil posvečen na praznik Brezmadežne, to je 8. decembra 1944.

20. Kdo ga je posvetil v duhovnika?

Posvetil ga je takratni sombotelski škof Sándor Kovács.

21. Kje je bil posvečen v duhovnika?

V duhovnika je bil posvečen v Sombotelu na Madžarskem.

22. Koliko je bil Jožef Smej star, ko je bil posvečen v duhovnika?

Ko je bil posvečen v duhovnika, je bil star manj kot 23 let.

23. Kdaj (dan, mesec in leto) in kje je Jožef Smej obhajal svojo novo mašo in kdo je bil navzoč?

Novo mašo je obhajal 9. decembra 1944 v semeniški kapeli v Sombotelu. Pri tej sv. maši sta bila prisotna tudi oče in mati.

24. Kdaj in s kom je Jožef Smej zapustil Sombotel?

Sombotel je zapustil 27. marca 1945 skupaj z bratrancem Ivanom Puckom.

KAPLAN - ŽUPNIK

25. V katero župnijo je bil po vrnitvi iz Sombotela imenovan za kaplana?

Imenovan je bil za kaplana v Dokležovje.

26. Kje je Jožef Smej dočakal konec druge svetovne vojne?

Konec druge svetovne vojne je dočakal v Dobrovniku kot upravitelj (rektor) cerkve.

27. Na čigavo prošnjo je nastopil službo rektorja v Dobrovniku?

Službo rektorja v Dobrovniku je nastopil na prošnjo Ivana Jeriča, župnika in dekana v Turnišču, ki je tudi kot generalni vikar nadomeščal sombotelskega škofa.

28. Kdaj je bil imenovan za kaplana v Turnišče in kako dolgo je tam ostal kaplan?

Za kaplana v Turnišče je bil imenovan 22. maja 1945. Tu je ostal do 15. decembra 1948.

29. Kdo ga je imenoval za kaplana v Turnišče?

Imenoval ga je generalni vikar Ivan Jerič.

30. Kdaj je bil Jožef Smej imenovan za kaplana v Murski Soboti in kako dolgo je bil kaplan?

Za kaplana v Murski Soboti je bil imenovan 15. decembra 1948. Kaplan je ostal do 10. julija 1964.

31. Kdo ga je imenoval za kaplana v Mursko Soboto?

Imenoval ga je dr. Maksimilijan Držečnik, ki je nadomeščal mariborskega škofa dr. Ivana Tomažiča.

32. Kakšno službo je Jožef Smej opravljal v Murski Soboti leta 1964 in 1965?

Opravljal je službo župnijskega upravitelja.

33. Kdaj je Jožef Smej postal župnik v Murski Soboti in kako dolgo je opravljal to službo?

Za župnika je bil umeščen 1. maja 1965. Službo župnika je opravljal vse do 1. septembra 1969.

34. Kdaj je Jožef Smej postal dekan soboške dekanije in kakšno je bilo njegovo geslo?

Dekan soboške dekanije je postal leta 1967 pod okriljem gesla: »Zdrava Marija, iz vsega srca.«(napis na dekanijskem pečatu).

KANONIK - ŠKOF

35. Katerega leta je bil imenovan za stolnega kanonika v Mariboru?

Za stolnega kanonika v Mariboru je bil imenovan leta 1969.

36. Kdo ga je umestil za stolnega kanonika v Mariboru?

Umestil ga je škof dr. Maksimilijan Držečnik.

37. Katere službe je kot kanonik opravljal v kapitlju in škofiji?

Imenovan je bil za konzistorialnega svetovalca, za naddekana, za ravnatelja škofijske pisarne, za posinodalnega sodnika, za branilca vezi pri škofijskem cerkvenem sodišču, bil je član Zbora svetovalcev, tajnik Duhovniškega sveta. Leta 1975 je postal še stolni prošt. Poleg tega je postal še študent – naredil je magisterij in doktorat.

38. Kdaj in kdo je imenoval Jožefa Smeja za generalnega vikarja?

Za generalnega vikarja ga je imenoval škof dr. Franc Kramberger ob prevzemu škofije leta 1980.

39. Kdaj je bil imenovan za mariborskega pomožnega škofa?

Za mariborskega pomožnega škofa je bil imenovan 25. aprila 1983.

40. Kdaj je bil posvečen za mariborskega pomožnega škofa?

Za mariborskega pomožnega škofa je bil posvečen 23. maja 1983, na praznik Marije Matere Cerkve.

41. Kdo ga je posvetil v škofa?

Posvečevalec je bil pronuncij nadškof Michele Cecchini, sopusvečevalca pa dr. Alojzij Šuštar, ljubljanski nadškof, in dr. Franc Kramberger, mariborski škof.

42. Kako se je glasilo škofovsko geslo škofa Smeja?

Ob škofovskem posvečenju si je izbral geslo: »Milosti polna, spomni se.«

43. Za kaj je bil škof Smej odgovoren pri Slovenski škofovski konferenci (SŠK)?

Pri SŠK je bil odgovoren za Slovenski ekumenski svet.

44. Česa se je v času svojega škofovanja letno udeleževal kot gost?

Udeleževal se je letnih plenarnih zasedanj Madžarske škofovske konference, saj je aktivno govoril madžarski jezik.

LITERARNO USTVARJANJE

45. S čim se je še škof Jožef Smej ukvarjal poleg duhovniške in škofovske službe?

Škof Jožef Smej se je poleg duhovniške in škofovske službe še ukvarjal s pisanjem pesmi, pisateljevanjem, prevajanjem in preučevanjem cerkvene zgodovine.

46. Pri prevajanju katerih knjig je sodeloval škof Jožef Smej?

Škof Jožef Smej je sodeloval pri prevajanju Bogoslužnega molitvenika (brevirja), Zakonika cerkvenega prava, Svetega pisma Stare in Nove zaveze ter komentarjev k psalmom.

47. V čigavo življenje se je škof Jožef Smej poglobljal od svojega duhovniškega posvečenja naprej?

Poglobljal se je v življenje in delo dr. Franca Ivanocyja in njegovih sodelavcev, ki so v drugi polovici 20. stoletja obračali kolo zgodovine in kulturo med Muro in Rabo.

48. Kje so bile objavljene znanstvene razprave škofa Smeja?

Njegove znanstvene razprave so bile največkrat objavljene v Časopisu za zgodovino in narodopisje, v Zgodovinskem časopisu, Slavistični reviji in drugih zbornikih. Pogosto je objavljaj tudi v zborniku Stopinje.

49. Kako je naslov sonetnemu vencu, ki ga je v času kaplanovanja v Turnišču spletel Turniški Mariji?

Naslov sonetnega venca, ki ga je spletel Turniški Mariji, je Marijin venec.

50. Čigavo življenje in delo je predstavil v romanu Po sledovih zlatega peresa?

Predstavil je življenje in delo Mikloša Küzmiča, prvega prekmurskega katoliškega pisatelja in prevajalca Svetega pisma.

51. Kako je naslov treh romanov, v katerih je Jožef Smej predstavil tri prekmurske duhovnike?

Po sledovih zlatega peresa, Psalmi vaškega župnika in Ivanocyjeva skrivnost.

52. Kako je naslov zbornika, ki se je leta 1972 rodil na pobudo škofa Jožefa Smeja?

Zbornik nosi naslov Stopinje.

SPOMINI - ODLIKOVANJA

53. Za kaj se je škof Smej zavzemal v času svojega življenja?

Škof Smej se je zavzemal za spoznavanje preteklosti in ljudi, ki so med Muro in Rabo stoletja ohranjali vero in slovenstvo.

54. Kdaj je nastal in kako je naslov dokumentarno-igranega filma, ki prikazuje življenje in delo škofa Smeja?

Film je nastal leta 2016 in nosi naslov Kaplja na vedru.

55. Po čem so poimenovali dokumentarno-igrani film o škofu Smeju?

Film Kaplja na vedru so poimenovali po istoimenski pesniški zbirki, ki je izšla leta 1992.

56. Kdaj je prejel visoko madžarsko državno odlikovanje?

Prejel ga je 8. junija 2015.

57. Kakšno visoko madžarsko državno odlikovanje je prejel leta 2015 in zakaj?

Prejel je odlikovanje Madžarski zlati križ za zasluge. Priznanje je sad njegovega poznavanja madžarske literature ter prevodov klasičnih romanov iz 19. in 20. stoletja iz madžarščine v slovenščino.

58. Kdaj je prejel naziv častnega občana mesta Maribor?

Naziv častnega občana mesta Maribor je prejel 19. oktobra 2015.

59. Zakaj je leta 2015 prejel naziv častnega občana mesta Maribor?

Ker je s svojim obsežnim življenjskim delom, kulturnim in duhovnim ustvarjanjem pomembno prispeval k znanstveni, kulturni in duhovni obogatitvi mesta Maribor.

60. Kdaj je prejel slovensko državno odlikovanje za življenjsko delo?
Slovensko državno odlikovanje za življenjsko delo je prejel 31. marca 2016.

61. Kdo je škofu Smeju leta 2016 podelil slovensko državno odlikovanje za življenjsko delo?

Slovensko državno odlikovanje za življenjsko delo mu je leta 2016 podelil predsednik Republike Slovenije g. Borut Pahor.

POKOJ IN SLOVO

62. Do kdaj je škof Smej opravljal službo mariborskega pomožnega škofa?
Do leta 2009, ko se je upokojil.

63. Kje je bival škof Smej po svoji upokojitvi?

Škof Smej je po svoji upokojitvi najprej prebival v Mariboru, zadnja leta pa v Domu sv. Lenarta v Lenartu v Slovenskih goricah.

64. Kdaj (dan, mesec in leto) in kje je umrl škof Smej?

Škof Smej je umrl na god Darovanja Device Marije 21. novembra 2020 v Domu sv. Lenarta v Lenartu v Slovenskih goricah.

65. Kdaj (dan, mesec in leto) in kje je bil pokopan škof Smej?

Pokopan kje bil 24. novembra 2020 v svoji rojstni vasi v Bogojini.

66. Kdo je vodil pogrebno slovesnost škofa Smeja?

Pogrebno slovesnost je vodil mariborski nadškof msgr. Alojzij Cvikel ob somaševanju apostolskega nuncija, domačega škofa msgr. Petra Štumpfa, nadškofijskega tajnika in domačega župnika.

Pripravil: mag. Simon Štihec